

ÜSTÖKÖSÖK FELFEDEZÉSE A „CSENDES NAP ÉVÉ”-BEN

Ez év júliusában tartották meg Londonban azt a nemzetközi tanácskozást, amelyen 53 ország tudósai betérjlesztették összefoglaló jelentéseiket a »csendes Nap éve«-ben végzett munkáikról. (A »csendes Nap éve« a *negyedik nagy nemzetközi együttműködési időszak* volt a geofizikai tudományok történetében. Az el-sőt 1882-ben tartották meg nemzetközi polár-év elnevezéssel, mert akkor még az együttes megfigyelés nem az egész Földre, hanem csak az északi sarkvidékre terjedt ki; a második nemzetközi polár-év 1932-ben volt. Harmadszor a nemzetközi geofizikai év keretében 1957. július 1-től 1958. december 31-éig fogtak össze a kutatók. A negyedik nagy közös program a »csendes Nap éve« volt: ez 1964. január 1-től 1965. december 31-ig tartott.)

A »csendes Nap éve«-ben összesen 25 üstököszt figyeltek meg. Ezek között szerepelt a Schwassmann—Wachmann I. nevű üstökös, amelynek csóvája 25—30 napos időközökben fényesebbé válik. Egy másik érdekes eredmény: párhuzamos-ság áll fenn az üstökösök fényessége és a földmágnassági háborgások között. Ez annak a jele, hogy mind a két jelenségre hat a naptevékenység. (*Science News*)

AZ AMERIKAI RUSSEL-BARLANG

Az Egyesült Államokban *védett területté nyilvánították* az alabamai Bridgeport közelében levő Russel-barlangot. *kőkorszakbeli emberek lakóhelyét*, amelyet a Smithsonian Institution és a National Geographic Society hároméves ásatással tárt föl.

A barlang az ország délkeleti részének legrégebb ismert települése, ahol i. e. 7000-től éltek emberek. A régészek öröme az egykori lakóknak nagyon rendtlen »háztartásuk« volt: valószínűleg sohasem söpörtek, és amikor a szemét és a lerágott csontok fölhalmozódtak, az asz-szonyok kosarakban földet vittek be, ráöntötték és elegyengették. Az így keletkezett rétegekből olyan könnyű »olvasni«, mint a fák évgyűrűiből. Mintegy 5 tonna konyhahulladék került elő: kőből készült hajítófogverek, nyílhegyek, ha-

lászorgok, tük, árak, kagylódíszek, állati csontok, emberi csontvázak, és régi tábortűzek hamuja.

Az egyik barlanglakót a jelek szerint megölték. »Hátában« kvarc lándzsahegyet találtak, amely megsérthette a hátgerincet. A korai barlanglakó hajító dárdával vadászott, melynek nyele fából, sőt agancsból is készült. A barlanglakók az eszkimókéhoz és indiánokéhoz hasonló, két darabból álló. V alakú horroggal halásztak: ez kinyílt a hal szájában és erősen tartotta mindaddig, amíg a halat kihúzták.

A homályos barlangot különleges »fáklyával« világították. A medve farkcsontjába üreget kapartak és gyúlékony zsiradékkal töltötték meg. »Étlapjukon« csaknem minden két- és négylábú állat, még gyík és kígyó is szerepelt. (*National Geographic News Bulletin*)

ARANY HOMLOKFÜGGŐ

Athéné istennő arcképével. A IV. századból származik. A Szovjetunióban a Kulj-Oba dombtemetőben találták. (APN)

